

тоя поривъ изведнажъ угасна. Нищо не го зовѣше и нищо не го чакаше въ полето. Тая година той нищо не бѣше сѣлъ. Нѣма да сѣе и занапрѣдъ. Той нѣма ниви вече. Нивитѣ му сж у Вълчана.

Откато бѣше почналъ да се сжди за тия ниви, едвамъ сега Грозданъ усѣти истинска болка за тѣхъ. Нима бѣше възможно да му ги отнематъ? Да му взематъ тия ниви, които сж негови и само негови могатъ да бждатъ! Той бѣше израстналъ на тѣхъ. Очитѣ си да затвори — ще ги види тозчасъ тѣй, както си сж: гнѣнитѣ на мѣстността, пжтищата, могилитѣ до тѣхъ. Той знае прѣстѣта имъ дѣ каква е, чиста ли е или примѣсена съ дребни камъчета, знае цвѣта ѝ, знае вкуса ѝ дори. И младинитѣ, и животътъ му е прѣминалъ тамъ. Той хубаво помни и коравитѣ залъци, хапнати на бърза ржка прѣзъ страшнитѣ горещини по жетва, и тежестъта на снопитѣ, товарени рано сутринъ, когато зорницата още не е изгрѣла. Тия ниви той ги е работилъ, знае само тѣхъ. Прѣкрачи ли синура имъ, все едно че прѣкрачва прага на кжщата си. Срѣдъ тѣхъ той е като у дома си. Кой може да му ги вземе? Защо? Съ какво право? Все едно е да взематъ да му отсѣкатъ една ржка, да му извадятъ едно око. Тия ниви могатъ да бждатъ само негови. Какъ може да стжпи тамъ чуждъ човѣкъ и да каже: „тѣ сж мои!“ И кой може да бжде той? — Вълчанъ ли?

Грозданъ стана и възбудено почна да се разхожда. Умраза и гнѣвъ закипѣха въ душата му, лицето му потъмнѣ, въ очитѣ му заиграха зловѣщи пламъци. Той не бѣше вече способенъ да мисли, неутолима жажда за мѣстъ само изпълваше цѣлото му същество, кипѣше въ жилитѣ му, помрачаваше разсждъка му. Ненавистниятъ образъ на Вълчана не се махваше отъ очитѣ му, дразнѣше го и го подлудяваше. „Гадъ! Змия!“ — шепнѣше Грозданъ. — „Ще те смажа! Ще те убия!“